

[Fischer]

Jeg vil også gerne nævne situationen på Østtimor. Skal man tro to af hinanden uafhængige kilder som Amnesty International og det amerikanske dagblad Herald Tribune, så er der i perioden siden den indonesiske invasion i midten af 1970'erne sket overgreb på menneskerettighederne i et sådant omfang, at man vist skal til Cambodja under Pol Pot-regimet for at finde et sammenligningsgrundlag.

Amnesty taler om, at op imod 200.000 mennesker ud af en østtimoresisk befolkning på 600.000 er omkommet. Herald Tribune omtalte det som Indonesiens Tian An Men.

En retssag i foråret i Østtimors hovedstad, Dili, mod lederen af FRETILIN-bevægelsen, Xanana Gusmao, satte på ny fokus på den manglende retssikkerhed for Østtimors befolkning og på den indonesiske besættelse i strid med FN's resolution. Også her er international handling påkrævet. Ville det have været for meget at forlange, at trojkaen havde sendt en repræsentant til retssagen i Dili? Der er faktisk brug for, at EU i den slags sager optræder med en forstærket fælles politik. Netop i forhold til befolkningsstærke nationer som Kina og Indonesien må det da også for det enkelte EU-land være en styrke at kunne optræde i fællesskab.

For så vidt angår de oprindelige folks rettigheder i internationalt perspektiv har udviklingsministeren grundigt redegjort for Danmarks støtte til FN's bestræbelser, såvel de praktisk-økonomiske som de formelle, vedrørende færdiggørelse af deklARATIONER om de oprindelige folks rettigheder. Jeg vil godt sige ministeren tak for redegørelsen. Vi finder de danske bidrag vigtige og indsatsen berettiget.

For så vidt angår det internationale tiår for verdens oprindelige folk er det efter den konservative folketingsgruppes opfattelse også nyttigt som en tidsramme for nye fremskridt. Det må ikke udvikle sig til en syltekrukke, men tværtimod til et aktivt bidrag til at fokusere på de oprindelige folks problemer og til at ændre holdninger mange steder rundt om i verden.

Vi har den opfattelse, at uanset de store forskelle i vilkårene rundt om på Jorden for de oprindelige folk vil der utvivlsomt mange steder kunne hentes inspiration i den måde, Danmark og Grønland har løst problemerne på med hjemmestyret og ved Grønlands gradvise overtagelse af de fleste samfundsopgaver, men samtidig med fastholdelse af rigsfællesskabet.

Samarbejdet mellem grønlandske og danske politikere i bestræbelserne på at give de oprindelige folk bedre muligheder for at komme til orde har udviklet sig frugtbart. Et godt eksempel herpå var samarbejdet i forbindelse med FN's verdenskonference om menneskerettighederne i Wien denne sommer. Det ser vi frem til en fortsættelse af.

Informationer om de oprindelige folks vilkår er et meget centralt tema. Det kræver naturligvis uhindret adgang for internationale observatører til alle de oprindelige folks hjemstavne. Her kan en højkommisær for menneskerettigheder utvivlsomt spille en central rolle. Også derfor er det vigtigt, at en sådan post oprettes.

Praktiske rammer for, at de oprindelige folk selv kan komme til orde, er et andet centralt tema, som vi bør lægge mest mulig vægt på. Wienkonferencen var et bidrag hertil, konferencen i Nuuk i 1991 var et andet. Det samme var tildelingen i december sidste år af Nobels fredspris til Ricoberta Menchu.

Og sidst, men ikke mindst drejer det sig i en række tilfælde mest akut om politisk støtte til folk, der her og nu er udsat for overgreb og krænkelser.

På alle disse områder kan Danmark yde værdifulde bidrag, og vi bør gøre det.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg vil gerne sige tak til hr. Fischer for hans meget betænksomme og udmærkede interesse for CD's holdninger i disse udenrigspolitiske spørgsmål.

Jeg skal bekræfte, at det, jeg sagde under FN-debatten, naturligvis også vil blive gentaget i min ordførertale i dag.

Nu er det jo snevejr udenfor, og transportmulighederne er ikke så gode i Danmark lige i øjeblikket. Derfor må jeg beklage, at der faktisk i første halvdel af et møde med en kinesisk delegation i Udenrigspolitisk Nævn i formiddags kun var formanden til stede; lidt senere kom en repræsentant for Fremskridtspartiet. Derfor kan Det Konservative Folkeparti naturligvis ikke vide, hvad der foregik under mødet; men der foregik faktisk det, kan jeg oplyse hr. Fischer om, at jeg over for den kinesiske delegation understregede menneskerettighederne i Tibet og vores bekymring for, hvad der